

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: The Provincial Library, Cor. Pritchard Ave. and McGregor Winnipeg, Man., Canada.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

РІК VIII.

4. 40 (783).

СУБОТА, 3. КВІТНЯ 1926.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, APRIL 3rd, 1926.

No. 40 (783).

VOL. VIII.

ВІЙНА ЗА ПОСІДАННЯ КИТАЙСЬКОЇ СТОЛИЦІ РОЗПОЧАЛАСЯ.

Шіснайцять миль на півдні від Пекіну війська реакційних генералів розпочали бій проти армії Фен Ю-Сяна.

Пекін, Китай, 1. квітня. — Борьба за посідання Пекіну розпочалася. Шіснайцять миль на півдні від столиці злучені війська реакційних генералів Чан Шо-Ліна, Ву Пей-Фу і Лі Чін-Ліна розпочали сьогодні рано ворожі кроки проти військ генерала Фен Ю-Сяна, команданта народної армії й радянського симпатика. Коло всіх закордонних легаций в Пекіні стоїть сторожа, щоб недопустити до ніякого насильства зі сторони побіджених або побідних військ у чужинській ділянці.

Об'єднані реакційні генерали хочуть позбавити ген. Фен Ю-Сяна всякого впливу на китайський центральний уряд. Іх атак на Пекін має на цілі усунути від влади президента Туан Чі-Джу, сторонника Фен Ю-Сяна, і встановити коаліційний уряд. В теперішню пору в Пекіні нема кабінету. Теперішня боротьба принесе війну ближче до мешканців Пекіну, як колинебудь від ряду років. Столиця є обведена силою стіною і в останніх тижнях брами міста замикаються кожного вечера з захопом сонця.

ГЕНЕРАЛ ЗАКЛИКАЄ ДО БОРОТЬБИ ЗА СВІТОВУ РЕВОЛЮЦІЮ.

Лондон, 1. квітня. — Кореспондент "Дейлі Експрес" у Гонг Конгу повідомляє, що генерал Чан Кай-Шек, китайський офіцер в Кантоні, видав прокламацію до всіх робітників і жовнірів в тому місті, в якій закликає їх об'єднатися для боротьби за світову революцію.

Кореспондент "Дейлі Експрес" у Гонг Конгу повідомляє, що генерал Чан Кай-Шек, китайський офіцер в Кантоні, видав прокламацію до всіх робітників і жовнірів в тому місті, в якій закликає їх об'єднатися для боротьби за світову революцію.

Генерал Чан Кай-Шек, це той самий китайський офіцер, про якого згадували в Пекіну подавали недавно, що він виконав у Кантоні державний переворот і захопив у свої руки державну владу в Полудневому Китаю.

Що в дійсності сталося в Кантоні і яку роль відіграє там загаданий Чан Кай-Шек, повинні визначити найближчі дні.

ВЛАСНИКИ КОПАЛЕНЬ І МАЙНЕРІ НЕ ПРИЙШЛИ ДО ЗГОДИ.

Велика Британія мала за минулий фінансовий рік, що скінчився 31. березня, 70 мільйонів доларів дефіциту.

Лондон, 31. березня. — Представники власників копалень і майнерів не прийшли сьогодні до ніякого порозуміння відносно звіту королівської комісії про вугільну індустрію. Через п'ять годин вони обговорювали рекомендації комісії і засідання закінчилося без жадного результату. Слідуюче засідання відбудеться завтра.

Оголошені урядом числа за минулий фінансовий рік виказують 4 мільярди 60 мільйонів доларів приходу і 4 мільярди 130 мільйонів доларів розходів. Головною причиною дефіциту було удрощення вуглевої субсидії, щоб недопустити до всерядного страйку майнерів. На цю субсидію видано 90 мільйонів доларів.

Лондон, 1. квітня. — Велика Британія має 70 мільйонів доларів дефіциту за фінансовий рік, що скінчився з днем 31. березня.

Дефіцит Великої Британії за фінансовий рік, що скінчився з днем 31. березня 1925 року, вніс більше як 15 мільйонів доларів.

АВЕРЕСКУ ГРОЗИТЬ РЕПРЕСІЯМИ ДЛЯ РУМУНСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

Букарешт, Румунія, 1. квітня. — Румунський прем'єр Авереску заявив вчора в інтерв'ю з кореспондентом американської пресою, що буде придержуватися політики залізної пастуки супроти всіх румунських комуністів і фашистів. "Заявляючи, що я маю намір завдати румунських фашистів і комуністів, мої замітки про фашистів не мають нічого спільного з моєю особистою приязню до італійського прем'єра Муссоліні", сказав Авереску.

"З огляду на те, що Італія грає сьогодні найважливішу роль в південно-східній Європі, моя закордонна політика буде йти по тій самій лінії, що й італійська".

В НЬО ПОРКУ ЗАДЕРЖАНО ІМІГРАНТА З С.Р.С.

Нью-Йорк, 1. квітня. — Іміграційні урядники задержали Максиміліана Райнкопфа, прибулого з Росії, до часу розслідування його мимомомуністичної діяльності.

ПРОПОЗИЦІЇ ТРЕЙДС ЕНД ЛЕЙБОР КОНГРЕСУ ДЛЯ ДОМІНІАЛЬНОГО УРЯДУ

Оттава, 1. квітня. — У прем'єра Кінга й членів уряду була вчора делегация від Трейдс енд Лейбор Конгресу на чолі з президентом Томом Муром і представила від себе ряд рекомендацій. Важливі з них такі: В справі пенсії для старців делегация рекомендує, щоб вік управління до пенсії був зменшений з 70 до 65 років; щоб пропонувані пенсії були збільшені з \$20 до \$30 на місяць; щоб пенсії прислужувала громадянам, які постійно замешкують через 20 років.

Делегация рекомендує завести аскураційні безробітних; аскураційний фонд мав би бути зібраний з оподаткування виплат у підприємствах, де робітники є зааскуравані, і до нього мали бути додані домініційні і, як можливо, провінційні фонди. Робітники мали би побирати платно

СТРАШНІ БУРІ Й СНІГОВИЦІ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ І СХІДНІЙ КАНАДІ.

Злучені Держави й східну Канаду навістило у вівторок страшні бурі й снігові сніги, які наробили шкоди на мільйони доларів. Наслідком цих бур втрачено життя около 20 людей. У деяких степах сніг впав від 10 до 26 цалів грубий. Телеграфічна й телефонічна комунікація між містами перервана. Буря позвалявала телеграфічні стовпи на багатьох лініях. Снігові сніги продовжувалися в деяких околицях в середу і четвер, між іншим також у східній Канаді.

ПАРЛЯМЕНТ ФРАНЦІЇ ПРИНЯВ ЗАКОН ПРО МОНОПОЛЬ НАФТИ.

Законопроект уряду Бріана про монополію цукру був відкинений в палаті послів 269 голосами проти 259.

Париж, 1. квітня. — Уряд прем'єра Бріана одержав сьогодні рано вотум довіри в палаті послів. За урядом було 277 голосів, проти 130.

Після прийняття закону про монополію нафти, парламент відкинув законопроект уряду про монополію цукру. Цей законопроект повалено 269 голосами проти 259. Хоч це була поразка для кабінету Бріана, який вніс законопроект, то проте вона не означала виступу недовіри для уряду.

Париж, 1. квітня. — Помимо грізних пересторог уряду Бріана, парламент ухвалив сьогодні законопроект про французький монополію нафти. Голосування відбулося незадовго до півночі і виказало 293 голоси за законопроект, а 265 проти.

Міністр фінансів Пери остерегав послів, що ухвалення нафтового монополію буде небезпечним актом. Він сказав, що цього пляну не можна буде виконати, бо він вимагає від 400 до 500 мільйонів франків на закупку нафтових реальностей.

Законопроект був внесений радикально-соціалістичним послом Маргейном і в ньому зроблено деякі зміни. Вестакі законопроект ухвалено проти сильного натиску зі сторони уряду проти нього.

Після прийняття закону про монополію нафти, парламент відкинув законопроект уряду про монополію цукру. Цей законопроект повалено 269 голосами проти 259. Хоч це була поразка для кабінету Бріана, який вніс законопроект, то проте вона не означала виступу недовіри для уряду.

ПО ДВОРІЧНИХ ЗАХОДАХ БУДЖЕТ ФРАНЦІЇ ЗРІВНОВАЖЕНО.

Париж, 1. квітня. — Після двох років старань, під час котрих упало чотири кабінети й шістьох міністрів, французький бюджет є остаточно збалансований (зрівноважений).

Ухвала парламенту запевняє існування кабінету Бріана що найменше на кілька місяців. Під час голосування 236 послів було за законопроектами, а 159 проти. Більшість за винисла 77 голосів.

Палата послів закінчила цілонічну сесію в 9-й годині сьогодні рано ухваленням нових коштів, які є вистаряючі на усунення бюджетового дефіциту і дають надвижку від 30 до 60 мільйонів франків.

Сподіється, що сенат прийме сьогодні рано ухваленням нових коштів, які є вистаряючі на усунення бюджетового дефіциту і дають надвижку від 30 до 60 мільйонів франків.

МАЙНЕРАМ У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ЗНИЖУЮТЬ ПЛАТНЮ.

У Вест Френкфорт, Ілінойс, закрито копальню на неозначений час і відправлено від праці 1,100 майнерів.

Моргантан, Вест Вірджинія, 27. березня. — Вісімсот майнерів, що працюють у чотирьох майнах в цьому районі, дістали повідомлення про знижку платні на 20 проц., яка увійде в силу з днем 1. квітня.

Віщення зробили сьогодні урядові копальні. В наслідок застановлення операцій від праці буде відправлено 1,100 майнерів.

Клівленд, Вест Вірджинія, 25. березня. — Майнерська Юнія викликала на страйк 1,700 майнерів, що працюють у трьох майнах Едмгров Кол Компанії, яка має тут свій головний офіс.

Гвіллінг, Вест Вірджинія, 25. березня. — Майнерська Юнія викликала на страйк 1,700 майнерів, що працюють у трьох майнах Едмгров Кол Компанії, яка має тут свій головний офіс.

Вест Френкфорт, Ілінойс, 27. березня. — Ді Нью Оріент Кол Майн в шій місцевості, яка продукує денно 12,825 тон вугілля, заставити в понеділок працю на неозначений час через брак замовлень. Таке оповіщення зробили сьогодні урядові копальні.

В наслідок застановлення операцій від праці буде відправлено 1,100 майнерів.

Вест Френкфорт, Ілінойс, 27. березня. — Ді Нью Оріент Кол Майн в шій місцевості, яка продукує денно 12,825 тон вугілля, заставити в понеділок працю на неозначений час через брак замовлень. Таке оповіщення зробили сьогодні урядові копальні.

В наслідок застановлення операцій від праці буде відправлено 1,100 майнерів.

СТРАЙКЕРІ ПОЗИВАТИМУТЬ ПОЛІЦІЮ.

Пасейк, Н. Дж., 27. березня. — Американська Юнія Горожанських Свобід і страйковий комітет роблять заходи, щоб поставити на суд шефа місцевої поліції Зобера та 12 поліцейських за те, що вони були учасниками страйкової демонстрації.

Спершу вони будуть позивати поліцейських до кариного суду, а описая пошкодвані особи будуть домагатися судовою дорогою грошевого відшкодування.

З сьогоднішнім днем страйк розпочав десятий тиждень свого існування. Страйкові організатори кажуть, що слідуючі два

тижні будуть рішачі для висладу страйку. Комітет каже також, що страйкерам потрібна вже допомога.

ЗАКОНОПРОЕКТ ДЖ. КВІНА ПРО ДЕНЬ ВІДПОЧИНКУ ВІДКИНЕНИЙ.

Помимо всі старань робітничих послів, законопроект Квіна про обов'язковий день відпочинку в тиждні для робітників у всіх індустріях Манітоби був відкинений в комісії манітобського парламенту для доповнення законів.

Крім чотирьох робітничих послів, за поправкою Квіна голосували два урядові послі. Бойвін і Еммонд, та незалежні послі Роескі, Бейлі і Якимішак.

Проти поправки голосували консерватисти, ліберали, прогресисти (крім згаданих вище двох) і два українські послі: Бачинський і Григорчук.

Проти поправки голосували консерватисти, ліберали, прогресисти (крім згаданих вище двох) і два українські послі: Бачинський і Григорчук.

НОВИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Українська Головна наука починає видавати науковий двомісячний журнал п. н. "Наука" на Україні. Метою нового журналу має бути знайомлення широких кол української суспільности з організацією та ходом наукової роботи на Україні. Журнал буде знайомити читачів також з науковим життям інших країн і з останніми досягненнями світової науки.

Ветунну статтю написав проф. Яворський. В тому-ж числі йдуть статті Ковалевського, Соколовського, Янати, Паладіна, Дубровського, Тутковського, Бузескула і інших. Перше число дасть великий інформаційний огляд про роботу Української Академії Наук, звіти про працю дослідних кафедр, про наукові поїздки, наукові новини, бібліографію і інше.

Слід зазначити, що поява цього журналу була запевнена давно. Зокрема дуже настоював на його виданню голова Укрголова науки проф. Яворський.

Слід зазначити, що поява цього журналу була запевнена давно. Зокрема дуже настоював на його виданню голова Укрголова науки проф. Яворський.

НІМЦІ ГОЛОСУЮТЬ ЗА КОНФІСКАЦІЮ МАЙНА КАЙЗЕРА.

Берлін, 25. березня. — Більше як 12,500,000 людей підписали петиції, в яких домагаються, щоб райхстаг (парламент) сконфіскував великі посідості й маєтки бувшого кайзера, князів та інших членів бувших правлячих родів, продав їх і зужив одержані гроші на утримання в'яз' і сиріт по жертвах світової імперіалістичної війни.

Є це урядове обчислення відданих голосів. На петицію подано 8,500,000 імен більше, як потрібно було після закону.

Буенос Айрес, Аргентина, 31. березня. — Під час аргентинських виборів, що відбулися вчора, радикали збільшили число своїх послів до 60, а соціалісти до 19. Кандидати урядової партії, провідником якої є президент Де Альвар, потерпіли поразку в багатьох округах.

Буенос Айрес, Аргентина, 31. березня. — Під час аргентинських виборів, що відбулися вчора, радикали збільшили число своїх послів до 60, а соціалісти до 19. Кандидати урядової партії, провідником якої є президент Де Альвар, потерпіли поразку в багатьох округах.

ДО ВІННІПЕГУ ПРИБУЛО БАГАТО ІМІГРАНТІВ.

В середу 31. березня до Вінніпегу приїхало більше як 2,100 імігрантів з різних країн Європи. Є це найбільше число імігрантів в одному дні за останніх 15 років.

В ЕКСПЛОЗІЇ У БРЕНДОНІ УБИТО ЧОЛОВІКА.

Брендон, Ман., 31. березня. — У вейгравзі Індепендент Ойл Ко. сталася вчора вечером експлозія, під час котрої одного чоловіка убито і двох тяжко ранено. Убитим є Берт Сміт, менеджер вейгравзу.

МІНІСТЕР ПРАЦІ ЕЛІОТ ВИБРАЄ ПОСЛОМ.

Стретрой, Онт., 30. березня. — Дж. С. Еліот, федеральний міністер праці, під час доповнюючих виборів в окрузі Вест Миддлсекс, спричинених його назначенням до уряду, побив свого консервативного противника, Т. А. Еліота, більшістю 2,681 голосів. Ліберальний кандидат одержав 6,520 голосів, а консервативний — 3,839.

ГЕН. ОБРЕГОН КАНДИДУЄ НА ПРЕЗИДЕНТА.

Місто Мексико, 1. квітня. — Генерал Обрегон формально оголосив свою кандидатуру на президента Мексика на місце Калеса. Він сподіється опозити зі сторони великої й важкої групи, яка висуває кандидатуру генерала Гомеза.

ЮГОСЛАВИ СПЛАЧУВАТИМЕ ЛОВЯ АМЕРИЦІ.

Білгород, Югославія, 29. березня. — Міністр фінансів Стояднович зложив у парламенті звіт про свою поїздку до Злучених Держав. Він сказав, що виготовлено плян сплати догву Злученим Державам, пірлячого Югославія полагодить справу сплати догву з Великою Британією.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

ЩЕ ОДНІ РОКОВИНИ.

До кількох роковин, припавших в минулому місяці і належно відзначених свідомим робітництвом цілого світа, прилучаються ще одні скромні роковини, за які не повинні забути свідомих українське робітництво і фермерство Канади.

Цими роковинами є перший річний ювілей фермерського тижневика "Фармерське Життя", що з днем 1. квітня вступив в другий рік своєї безперечно корисної, освітлюючої праці серед широких кол українського фермерства Канади.

Декому може видаватися, що це зовсім незначна подія — річниця фермерської газети. Але нам не доводиться переконувати своїх читачів у протилежному. Вони дуже добре знають, що це важлива подія, що це ще один наш здобуток, нехай і скромний, але все-ж здобуток.

Не штука видати газету. Штука її вдержати протягом довшого часу, пожити та закріпити матеріально й морально. Не штука також видати газету, як і певні фонди на коштів видавництва.

Але штука є приступити до видавництва газети без попереднього забезпечення її фінансовою базою з єдиним лише розрахунком на це, що така газета докине потрібна і як така, вона має сама собі простелити шлях і вдержатися, оплатити свої витрати, чи то з передплати, чи то з добровільних пожертв її читачів.

Оце штука, якою може похвалитись українська робітничая і фермерська преса в Канаді.

Цим може похвалитись зокрема "Фармерське Життя". Рік тому назад, без зайвого гук-стук, на арену освітньої праці і ширеної класової свідомості й солідарності між робітниками та фермерами вступив ще один працівник — "Фармерське Життя". Рік воно виконувало, як могло, своє завдання і призначення і тепер переступило вже поріг другого року, з надією виконувати своє завдання щораз успішніше і краще в майбутньому.

Воно це робитиме і зробить при ширій допомозі всіх живих і оживляючих елементів робітничо-фермерського організованого руху.

Відзначаючи цей скромний ювілей свого братнього органу, "Укр. Роб. Вісті" відзначають оцим в першу чергу до українського фермерства в Канаді.

Товариші фермері! Не випускайте з рук своєї зброї, якою для вас газета "Фармерське Життя". Дорожуйте нею, підтримуйте її всебічно, читайте пильно кожне число, поширюйте свій орган між своїми сусідами, братами і товаришами. Нехай "Фармерське Життя" міцніше, поліпшується, поширюється чим раз більше і веде вас до нового, кращого життя.

А ви, товариші робітники, старайтеся при кожній нагоді допомагати своїм братам-фермерам в їх змаганні до освіти і класової свідомості та до спільної праці і боротьби за краще майбутнє всіх працюючих.

Вдержати єдиний український орган працюючого фермерства, старанно поширювати його, допомагати йому матеріально й морально, — це наш обов'язок. Це одно з наших завдань при здійсненню ідеї єдиного фронту трудящих. Це — вкінці — запорука нашої перемоги.

При спільній, солідарній підтримці з боку фермерства і робітництва, даліше існування "Фармерського Життя" буде забезпечене не тільки на рік, але на довгі роки.

Хай жие, процвітає й поширюється "Фармерське Життя" на радість українського фермерства в Канаді!

ПРО ЩО ТРЕБА ПАМ'ЯТАТИ.

На цьому місці пригадуємо українським робітничим організаціям східної Канади, що 16. і 17. квітня, отже за два тижні, відбудеться в Торонто провінціоальний З'їзд Товариства Українських Робітничо-Фермерських Дім. Пригадуємо це всім відділам ТУРФДім та Секції Молоді на сході. Пригадуємо тому, що від часу, коли цей з'їзд проголошено в "Укр. Роб. Вістях", минав вже місяць. Пригадуємо ще й тому, що в цьому з'їзді повинні взяти численну участь всі відділи ТУРФДім і його секції та всі брати робітничі і фермерські організації на сході.

Провісціоальні з'їзди ТУРФДім грають не тільки велику допоміжну роль у відношенню до всереаєвих з'їздів, але вони для кожної своєї провінції грають також велику самостійну роль. Вони зміцнюють організацію в своїй провінції, якщо організації беруть в них живу участь. Делегати на цих з'їздах доповнюють ухвали всереаєвого з'їзду та вкладають нові плани організаційно-освітньої праці відповідно до місцевих умовин.

Східна Канада, а головню провінція Онтаріо, є найбільш заселеною індустріальною частиною Канади. По всіх великих і малих містах Онтаріо живуть розкидано тисячі українського робітництва, серед якого відділи ТУРФДім є просто незначними освітніми гуртками. Якщо ці відділи не знайшли до цього часу способу підходу до українських трудових мас, не виграють їх з кіттів темноти й деморалізації, то це до певної міри тому, що безсильні були це зробити. Правда, тежя це робота, вона вимагає великої тактичності й витривалості.

Для цього, перш всего, треба самим відділам ТУРФДім сілої східної Канади з'їхатися на пару днів з усіх місцевостей, поділитися взаїмно своїми досвідками, основно обговорити обставини на місцях і скласти план спільного діляння: як організувати незорганізовані маси і як повести серед них освітлюючу роботу.

Всереаєвий з'їзд ТУРФДім поклав першу підвалину під цю роботу, хай же провісціоальні з'їзди започаткують на них вже саму будову.

Перший на черзі провісціоальний з'їзд в провінції Онтаріо,

який відбудеться 16. і 17. квітня в Торонто. Коли він перший, то хай-же буде відспіваний!

Попшліть на него, товариші й товаришки, своїх найактивніших представників і представниць, які ширю попрацювали-б для добра робітничого руху на сході Канади, а для добра Товариства Українських Робітничо-Фермерських Дім зокрема. Ідьте на провісціоальний з'їзд ТУРФДім у Торонто!

ТРЕЙД-ЮНІЙНИЙ РУХ МЕНШОСТИ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ.

Можливо колись історик руху робітничої класи, збираючи до купи факти і документи, сортуючи факти і випадки, віддаючи правдиве від неправдивого, віддасть належне рухові меншости в Англії за ту працю, яку він виконав.

Після трагічної поразки Чорної П'ятиці трейд-юнійний рух в Англії виглядає цілковито розторощеним. В ньому не було ніяких ознак життя, ніякої надії. Урядові провідники трейд-юній не робили нічого, а лиш погодились з поразкою. Вони не могли ні про що думати. Вони не могли нічого робити, а тільки розпучливо зазирали руки.

Активним елементом трейд-юнійного руху варті лиш оглянутися назад і пригадати ці часи. Ані одної гадки, ні одної пропозиції не зроблено було тоді — на доказ цього є ціла купа документальних даних. Розторощення майнерів вбило з урядовців всю їх серцевину. Пшла поразка за поразкою. В 1922 р. настав великий доквіт проти інженерів (машиністів). Переможемо тоді і машиністів, так само, як і майнерів. Відтак прийшла черга на кожну індустрію. Платню зривано до такої міри, як ніколи перед тим. Трейд-юній так погаратано тоді, що тисячі робітників стратили вську надію на них. Членство почало швидко зменшатися.

Урядові провідники сиділи тихо, нає Сфінкс. Серед такого стану кількох нас — Том Ман, Нат Ваткінс, Френк Сміт, Джордж Гарді, Геррі Полліт, Вол Генінгтон — в метрополіті; Артур Горнер і Том Томас в Полудній Валлі; Дж. Р. Кембел і А. Фергюсон в Скотланді, та ще декілька інших вірних і ширих товаришів — пробували спинити потік поразки і збудити, підбадьорити, розвинути сили в русі, щоб спинити жалувий і неустанный відступ.

Ще аж в 1920 р. було сформоване Бритійське Бюро Червоного Інтернаціоналу Професіоністів. Товариші робили свою роботу під директивами цього бюро. Поведено було тоді безнастану кампанію в юнійних відділах. Неоднократні конференції відбулися тоді не тільки в Лондоні, але й в головних провісціоальних містах. В юнійному русі було піднято тоді нові справи. Було вироблено і поширено програми реорганізації юній різних індустрій.

Через наш невеликий орган "Вся влада" ("All Power") і Глеговський "Воркер" ми змагали, як тільки лише могли, розвивати чим раз далі і поширювати тактику ліній, накреслену на конференціях.

Це-ж ми, з руху меншости, перші розпочали кампанію за повним вступленням в юній і також ми перші змагали до оживлення прибитого духа майнерів і до скупчення їхніх надій довкола розумної програми.

Тепер вже є звичайніссько-рю річю говорити про виробничі ради, як про провідні місцеві органи робітничої класи. Але тоді ці органи уважалися за гниючі, безнадійні тіла, устарілі і безхосенні. Імне значіння підкреслювали товариші з руху меншости, власне вони тільки працювали, щоб надати їм життєздатности.

Тепер потреба концентрації трейд-юнійної сили в руках Генеральної Ради Трейдс Юніон Конгресу признається вже загальною в цілому русі. Не так воно було тоді. А тож, як не люде з руху меншости висунали клич "Вся влада Генеральній Раді".

Слід пам'ятати, що тоді якраз саме тільки рух меншости, вденний Комуністичною Партією, був частиною, що мала певну індустріальну програму. Після довгих потуг руху меншости врешті спромігся відбутися своєю першою краєвою конференцією в серні 1924 р. в Лондоні. На цій конференції показалося, що праця наших товаришів не пропаділа марно.

Ця конференція була ознакою того ефекту, що рух меншости тепер стався сильним фактором в юнійному русі. Якраз саме на цій конференції належно оформлено великі секційні рухи меншости, як ось: рух меншости майнерів, металістів, транспортних робітників і інших.

Перегляд резолюцій, прийнятих на цій конференції — про рух безробітних, про фабричні комітети, про фабричні ради, про концентрацію трейд-юнійної сили в руках Генеральної Ради Трейдс Юніон Конгресу — покаже розумність і далекозорність нашої політики.

Ці резолюції й досі є так само добрі, так само корисні, і так само інформуючі, як вони були тоді, хоча ми значно поступили від тоді вперед, особливо від часу Трейд-Юнійного Конгресу в Скарборо.

Де серні 1924 р. рух меншости безнастану вів свою працю. Помимо двох нападів капіталістичної класи; помимо якнайршучішої опозиції юнійних урядовців; помимо погроз розсиланих до відділів урядовцями; помимо бреховь і пашквильних, в ганебний спосіб поширюваних в русі ворогами відносно нашої праці і тактики — рух меншости продовжав зростати і здобувати чим раз більший вплив.

Ми діставали тяжкі удари. Ці самі люди, що повинні були нам помагати — трейд-юнійні урядовці — завжди показувалися найзавзятішими нашими противниками.

Нас пиявено як розбивачів — а проте ніхто не може вкрити ані одного випадку, де-б ми ослабили чи розбили якусь-небудь робітничу організацію. Єдиною цілю руху меншости було: будувати, зміцняти і збільшати боєздатність і вплив індустріального руху.

Де були слабкі юній, там ми старались їх зміцняти, і підбадьорувати.

Де вони були розбиті, роз'єднані, там ми неустанно працювали для їх зміцнення і об'єднання.

Там де вони були кельсько зорганізовані, ми все старались їх реорганізувати.

ГЕНЕРАЛИ СВАРЯТЬСЯ.

Генерал Шептицький звернувся до військового міністра Желіговського з вимогою призначити Пісудського до генеральського суду чести за його виступи, що ганьблять Шептицького. До цієї вимоги приєдналось біля 20 генералів колишньої австрійської служби, та-кож зачленені в інтерв'ю Пісудського.

ЗРАДНИКИ Й ДІЙСНІ БОРЦІ.

Після імперіалістичної світової війни і соціальної революції на землях бувшої царської Росії — патріотизм збанкрутував у всіх своїх ділянках. Велика братовбійча війна, найжорстокіша в історії людства, доказала, що власне патріотизм гнав мільйони людей на фронті та вбивав їх. В недавній війні доказано, що всякий патріотизм є інтернаціональним і стоїть на службі капіталу. В імя патріотизму гнали на фронті мільйони робітників та селян, а в дійсності це був тільки дурман, бо гарматного людського мяса було потрібно капіталові для поборовання своїх конкурентів.

Соціальною революцією в Росії поставило питання патріотизму реформ: якщо ти дійсно любиш свій народ і свою країну та бажаєш їм кращої долі — то допоможи зруйнувати тяжку неволю, в якій каралися віками мільйони працюючих людей. Бо-й як-же? Патріотизм розпинався "за народ", за "рідину край", співали про його незлоду, мріяли про визволення її. І показалося, що патріотизм, це звичайна омана, бо ніхто з патріотів не став до боротьби з неправдою, ніхто не причинився до поліпшення долі широких народних мас. Навпаки — патріоти стали найзавзятішими ворогами визвольного руху працюючих і при помочі всевітнього капіталу намагалися (і намагуються) здушити його.

Ще кращий приклад маємо на Українцях, хоч-би в Галичині. Хто, як не патріоти, ті крикливі "народні діячі", довели до закріплення Галичини в тяжку польсько-шляхетську неволю? Хто по Віднях, Берлінах, і Прагах пропавав ті гроші, які складала канадійські і американські робітники та фермери на "національну державу"? Хто, піддержував політичного спекулянта і зрадника українського народу Петлюру, що заключив угоду з польськими панями, як не українські патріоти хоч-би і в Канаді? Хто-ж тепер продається — польським паням, як не українські патріоти в ролі "міністра" Петрушевича, др-а Костя Левчицького, др-а Северина Даниловича і рижких Яковичів, Стояковичів та Романів Смаль-Стоцьких? Хто, як не українські патріоти тво-

рили осінню 1925 року у Вінніпегу союз з польськими панями і ксьондзами? Оце дійсне обличчя патріотизму. Де подають охлад, там і патріотизм, там зрада "любого, рідного народу".

Комуністи борються прав працюючих людей всіх національностей, але і в національному відношенні вони ніколи не є зрадниками, а дійсними оборонцями. Для прикладу хай послужить ось який факт:

Підкарпатська Україна — це частина української землі, що попала після війни під Чехословаччину. Без сумніву, Підкарпатська Україна є найбільш відстаючою частиною наших земель. За Австрії вона була під Мадярщиною, де її в несовісний спосіб мадьяризували. Відколи належить до Чехословаччини, від тоді намагуються зробити її чеською провінцією та зрусифікувати. Буржуазний чеський уряд настав туди ріжних російських контрреволюціонерів і завів російські школи. Ніхто проти цього насильства не озвався, окрім — комуністів.

Перший раз в історії Підкарпатської України комуністи почали видавати газету писану чистою українською мовою, що зветься "Підкарпатська Правда". Досі всі навіть патріотичні газети, друкувалися (і друкуються) або російською мовою, або російсько-українською мішаниною. Одинокі комуністи стали в обороні національної окремішности підкарпатських Українців і заперестували проти російщення їх не тільки словами, але й ділом: орган Комуністичної Партії Підкарпатської України виходить на чистій, українській мові. І це єдина українська газета на Підкарпатті. Інші газети зуть себе "руснацькими" або "русскими".

Правда, чеська буржуазія злякалася цього виступу комуністів і почала переслідувати їх, однак даремні її надії. Життя доказало, що тільки комуністи є правдивими й чесними борцями за соціальне і національне визволення працюючих, а патріоти всіх мастей це зрадники й ворогі працюючих. І широкі трудові маси бачать це дуже добре, тому й патріотизм з кожним днем відмирає.

І. Віктор.

БЕСАРАБЦІ ВТІКАЮТЬ ВІД РУМУНСЬКОГО ТЕРОРУ.

Протягом кількох місяців у Відні можна бачити цікаві малюнки. Там і тут по улицях блукають гурти людей, одгиченних в кожухи і куртки домашнього сукна, людей в високих бараніх шапках.

Одного разу на підземній залізничній біля західного входу ший потяг з п'яти вагонів привіз цілий транспорт таких людей.

З золосної розмови жіночтвю чисто українську мову. Мушниця, з якими я намагався поговорити, умліла по німецьки, болгарськи або по українськи. Та ледви я почав балакати, як налетів агент компанії і почав їх безцеремонно штовхати. Це — Бесарабці емігрують до Бразилії. Я згадав за численні дописи з Бразилії, за сплеку, пропасницю, москити, скоріпії, подивився на ватаги маленьких істот, що бігли наперед, чіпляючись за поли матерей, не знаючи куди, і у мене стиснулось серце від жаду до нещасних обманених людей і забухотіла гнівом кров на моєму обличчі, що вигнали цих людей зі своїх хатин і змусили їх мандрувати у світ, шукаючи загибелі.

На Фазаненгасе, біля готелю час від часу видно вози і вантажні авта, до верху набиті мішками, на яких сидять ті самі дядьки, притримуючи рукою приналежності селянського хазянього майна. Це Бесарабці вибирають з готелів, простуючи далі на Триест, де на них чекає океанський пароплав, щоб

відвести їх на каторжну працю паянаторам кави.

Одного разу я натрапив на такий гурток Бесарабців, що стояв на вулиці близько готелю і приваблював до себе погляди прохожих своїм кострубатим видом. Я почав розмову з одним. Миттю мене оточило десять людей. З готелю вискочив чоловік, очевидно агент еміграційного бюро і відразу почав гнати їх, погрожуючи вахманом (поліцаєм). Я пішов трохи далі. За мною пішло чотирох Бесарабців. Вони дивувалися, що я говорю по "малоросійськи". Я поклявся їм до сусідньої кавярні. Вони зайшли, з ляком поглядаючи на роскоші другорядної дешевенької кавярні.

— Скільки вас, звідки і куди поспруєте? — питаю.

Всі вони в Бесарабії. Це вигнанці, що втікають від гарного життя, це "тубильці" Акерманщини, люде з околиць Татар Бунара, що покинули рідний край, покинули хати свої, щоб шукати ліпшої долі геть за океаном. Це все емігранти з повітів Кагулу, Ізмаїла, Акермані, з Бендер і Хотина.

З цим транспортом, до якого належали мої співрозмовники, їхало "триста два пашпорти", це значить, що було триста дві родини, а разом около 1,600 душ. Бо їхали всі старі й молоді, діти й жінки. Один з моїх гостей мав восьмеро дітей.

Вони покинули все. Більшість вже не мала змоги прожити навіть землю й кинули її

на користування своїм сусідам. Вихило кілька десятків тисяч душ; майже половина мешканців. По селах подекуди не зісталося і половина мешканців. Шпершу землю можна було продати, але потім не можна було і цього зробити, бо ніхто не хотів купувати. Ціна на землю упала на шість тисяч лей за десятину, тоб-то до 30 рублів. Тепер здають землю в аренду, а властиво кидають її комусь з шварів. Хати продали, худобу теж і купили на це все пашпорти й білети до Бразилії. Оце їхня історія.

Чому-ж ви кидаєте край? — "Не можна вдержати цього проклятого життя", замучили в край. Вже три, а в деяких місцях чотири роки безнастанний неврожай. В минулі роки тільки в Ізмайльському повіті був урожай, а по інших повітах не було, і нема що їсти. Підмоги німакі. Коли піде чутка, що прийшла підмога, то з того виходить одна намішка: приїде жандармерія і почне шукати, хто ширить чутки й біда, як-же хто-сь потрапе до її рук. Витримуй, поки не скаже, чого хоче жандарм.

Від Румунів немає життя. Так бють, так глумлять над народом, що це стало головною причиною еміграції.

— Ну, а чи Молдаван також бють?

Ой, Молдаван ще гірше бють. Бо ми хоч між собою бажалимо по болгарськи і Румунів не можуть підслухати, а Молдаван Румуні розуміють і катують за всяке слово. Поки в Бесарабії будуть Румуні, то не буде життя і всім доведеться втікати. Тільки вони не пускають тих, що мають румунськї назвіска. А як хто має імя нерумунське, то хоч-би він був і Румун, то він все одно може їхати. Многo старуються переробити імя на російське, або як, аби тільки поїхати в Бразилію.

Села Код-Китай, Бакальма, Таракія зовсім опорожнили, з цих сіл ідуть і ці селяне.

Найбільше отже допика неврожай, терор, далі йдуть податки. В Бесарабії накладають податки на вікна, хто має більше шиб, то платити більший податок; на собак, на коней, на худобу, на все, що приїде в голову Румунам. Не можна нічого заробити. Платня 10 до 15 копійок (лей) чорноробові за працю в полі за цілий день. Робітник заробляє тільки 50 копійок в день. Коли-ж хто має ремесло, то нікуди з ним не поспрується, бо Румуні накладають податок на ремісничий фах. Ковалі, дахівники, століри, коли піде, поробить день, то вже має давати податок за рік. Хоч пропадай. Нема життя. Завели податок навіть на кришні! Податок на черепиці дахи. Тому-ж всі втікають, куди попало.

Про земельну реформу кажуть таке: дехто дістав пару десятин землі, але помішники все одно лишилися, бо їм зісталося по двіста десятин землі. Та що з тої землі, коли нема куди нічого продати, коли на неї накладається ще більший податок. Кожний маленький клануть виноградного поля о-податкований так, що краще його кинути, ніж працювати за дурно. Про ту земельну реформу краще не говорити. Коли-б від неї прийшла полекша, то люди були-б не втікали, як тепер.

Про Татар-Бунарське повстання говорять, що не було не добре, що така маленька група людей почала повстання, а потому з того вишла тільки одна біда. Румуні спалили ріжні села — Николаевку, Татар-Бунар, та інші села. Це вже навколо нас, 15 — 20 кілометрів. Що там було, краще не розказувати. На прикінні вони прохали, щоб їхні імена не писали, бо як довідаться Румуні, то не будуть давати спомоку їх сусідам, що полишились в Бесарабії.

Чи думаєте повертати назад? Доки Румуні будуть в Бесарабії, то ніхто не поїде. Гірше як нам було в Бесарабії, ніде не буде.

Г. Піддубний.

Відень, 8. жовтня 1926.

Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті"!

НА ПЛЕНУМІ ПОШИРЕНОГО ВИКОНКОМУ КОМІНТЕРНУ.

(Доклад тов. А. Лозовського про світовий профрух.)

Два осередки світового профруху.

“Післявоєнний робітничий рух, — сказав т. Лозовський, — відрізняється від робітничого руху передвоєнного часу тим, що в ньому всі зміни відбуваються значно швидше, ніж за період органічного розвитку капіталізму. Від часу V Конгресу Комінтерну минуло всього тільки півтора року. Тим часом світовий профрух зробив значний крок вперед.

Найхарактерніше явище теперішнього періоду — це концентрація світового профруху навколо двох осередків: коло С.Р.С.Р. та реакційної Американської Федерації Праці. Борьба двох полюсів являє собою надзвичайно важливий процес. За минулі 10 місяців скрізь зростає політична реакція та широко поширились методи італійського фашизму. Навіть у старій Англії небезпека більшовізму змушує буржуазію порушувати свою демократичну волю й переходити до отвертого переслідування.

Робітничий рух в колоніях підпадає під комуністичний вплив.

Найбільшою подією останнього року, безперечно, є швидкий розвиток робітничого руху в колоніях і напівколоніях. Цей рух має для нас величезну вагу. Він виявився надзвичайно яскраво в Китаї. В інших колоніальних країнах ми спостерігаємо підвищену активність робітничої класи. Страйк у Індії, рух в Індонезії, Тунісі та інших країнах означає, безперечно, нову сторінку в робітничій русі колоній.

На самім початку китайської революції ми звернулися до Амстердаму з пропозицією про спільне ділення. Звичайно, ми не одержали певної відповіді. У протоколі засідання Амстердамського Інтернаціоналу є таке загадливе місце: “Пропозицію Комінтерну й Профінтерну з ріжних міркувань неможливо було б ухвалити”. Далі Амстердам постановив “інформуватися в китайських профорганізаціях, чи бажано та чи можливо подати допомогу і в якому розмірі”.

Ще характерніший є виступ загального об'єднання німецьких профсоюзів, що в своїй відомі присвяченій китайським подіям, пишуть таке: “Правління загального об'єднання профсоюзів висловлює бажання, щоб криваві події змусили представників європейської цивілізації в Китаї відчуття гризоту сумління і показали їм яскраву їхню моральний обов'язок”. Таку позицію амстердамців буде можна легко пояснити тим фактом, що китайські профсоюзи і далі залишаються вірними Профінтернові, нещодавно постановивши приєднатися до нього, не зважаючи на всю агітацію реформістів. Поруч з цим під час страйку текстильщиків в Індії, Амстердамський Інтернаціонал виявив ширше співчуття до страйкерів, бо індійські профсоюзи перебувають під його впливом”.

Ліва опозиція роскосолює амстердамців.

Далі тов. Лозовський відзначає, як загальне явище, що в усіх реформістських організаціях є ліва опозиція. “Характерною особливістю — каже т. Лозовський, — цієї нової опозиції є бажання встановити ед-

ність з радянськими профсоюзами. Утворення англо-радянського комітету єдиності, безперечно є важливим фактом в історії міжнародного професійного руху. Утворення цього комітету спричинило в Амстердамі цілу бурю. Тепер серед амстердамців спостерігається ціла низка розходжень у питаннях, як ставитися до міжнародного бюро праці при Лізі Націй, до боротьби колоніальних народів і т. д.

Звичайно, що політика провідників, що покладають особливі надії на бюро праці при Лізі Націй та Люкарнську угоду, не можуть задовольнити робітників. Показником того, до якої міри дійшли незгоди є те, що секретар Амстердамського Інтернаціоналу Удегест, отворто виступає проти голови

Амстердаму — Порселла і вимагає розриву з останнім. Показником того, що реформізм уже не почуває себе досить міцним в Європі, є його заходи знайти допомогу за океаном в Американській Федерації Праці. Провідники Амстердаму ладні йти на всі поступки, щоб тільки добитися вступу цієї федерації до їхнього Інтернаціоналу. Звичайно, для цієї вступу далеко важливіший за об'єднання з революційними профсоюзами, що його добиваємося ми. Характерно, як ставляться реформістські союзи до фашизму. Ці союзи або були пасивні, або активно вступали проти нас. Амстердамський Інтернаціонал фактично відгравав таким чином, допоміжну роль відносно італійського фашизму. (Д. б.)

Одночасно попереджаючи громадян революційної розбудови одну частину інтелігенції і тоді почали з'являтися в другій половині 19 і на початку 20 століть, революційній письменниці.

В цьому часі вибухає світова війна і російська революція. Світова війна ритворює в інтелігенції стан великого розчарування і цинізму. Втомлені душі починають знов халатися за форму “мистецтво для мистецтва”. Література бере собі, як аргумент, що світ є хаос і що нічого не можна вдіяти з ним. Це (час, в якому ми тепер живемо) може бути схарактеризоване, як інтелектуальне пригломшення. За такого стану російська революція має для них дуже мале значення. Вони бояться повертати в неї — бояться знова розчаруватися і попиткестися ще раз.

Відчувається потреба періоду пролетарської революційної критики, щоб знищити престиж характеристичної літературної доби.

Флойд Дел.

ЛІТЕРАТУРА Й РЕВОЛЮЦІЯ.

Література твориться її читачами, як рівнож її письменниками. Читачі своїм одобренням рішують про це, які твори мають уважатися за важливі. Вони одобрюють ці твори, в яких вони знаходять виявлення їхніх найглибших почувань про світ, в якому їм доводиться жити. Огляд літератури за сторіччя виявляє нам надії і страхи, віру чи розпач, якими люди жили в цім столітті. І ці емоції вкніці тісно зв'язані з економічними обставинами, від яких залежало життя людей.

Європейська література дев'ятнадцятого віку прибрає свій спеціальний характер з того факту, що вона лежить між двома революціями — при чім обі революції лежать поза її межами: французька революція кінця вісімнадцятого віку, і революція що надовго і двадцяти віку, передривши якої можна уважати французьку революцію.

Інтелігенція вісімнадцятого століття вичувала з радістю революції, яка б знищила рештки феодальних обмежень, що до діяльності і зросту торговельної класи. Вона сподівалася, що ця революція буде мирна і очистиє всіх.

Коли ж прийшла французька революція, то інтелігенція західної Європи пережилася. Революція не була мирна, але насильна. І як найвище ця інтелігенція порозумілася з позитивними елементами старого ладу в Європі, щоб можна було покористуватися плодами перемог цих елементів. Вони посиділи в сідалі торговельної буржуазії, але тоді показала, що через це світ не зробилося шасливим. Правдність цього революційного ключа середнього стану “люде ролідяться вільними і рівними”, почала з'являтися, в ось так зміненій цинічній формі: “мистецтво для мистецтва”.

3 ЩОДЕННОГО ЖИТТЯ.

Я ВЖЕ ГОТУЮСЯ ДО ТРАВНЕВОЇ КАМПАНИ.

Пару тижнів тому назад мене вже не мало бути між вами. Пішов вечером до У.Р.Д. і так поховнувся, що ледви встав.

Ребра потовк, руки покалічили на школі. Пришов до У.Р.Д. а товариші ще й почали атакувати мене.

— П'ять минут спізнів, — пильдєсать центів карі!

— А я обкривалений?

— Що сталося?

Покіснів.

— Коли-б так при роботі, то достав-би “компенсаціей”, а то “у своїм часі”, — жалували деякі товариші.

— Ага! — тишилися деякі, — так йому й треба. Коли-б був голову зломив, то не було-б “3 щоденного життя”.

— Чи ви всі так думаете, то я про це не знав. Я скажу лише те, що Робітничий Запомогове Товариство нічого не потеріло, бо я за два дні вилдзорював. Це трохи болить рука, але це ніщо. То ліва рука.

— Зараз я роблю вже приготування до перепроводжування травневої кампанії в користь нашої робітничо-фермерської преси.

А знаєте, що я задумую робити?

Минулого року я ходив по хатах та збирав пресовий фонд. На свою ліству. Мав я багато клопотів. За пильдєсать центів, то нераз приходилося переїти цілу історію Римської Імперії.

Тепер у мене нові плани.

ЗА 8-ГОДИННИЙ ДЕНЬ ПРАЦІ.

Провінціонльний уряд Алберти предлажив новий законопроект “для забезпечення осіб, що працюють в фабриках, склепах і офісах”. В тому законопроекті є точка про примусовий 8-годинний день праці, а друга точка про мінімальну платню \$12.50 на тиждень для хлопців.

Проти цього законопроекті вже запротестували роботодавці. Делегація в складі 24 осіб від Кенедія Менуфекьюрєре Асоціейн склали свій протест перед урядом, яка завила, що цей законопроект пошкодить капіталові, вкладеному в албертійську індустрію.

Запротестували проти цього законопроекті різні Борніса і лісові компанії, які домагуються 10-годинного дня праці, а навіть довшого.

Капіталісти уміють себе боронити.

ЗАСТРАЙКУВАЛИ ШПИТАЛЬНІ НОРСИ.

В шпиталі “Святого Хреста” в Келгарі доглядачки (норси) хорих повновили “організовану субординацію”, обтвиши своє волосся по всім правилам сучасного мистецтва (“bobbing and shingling”).

Суперінтендент над норсами наказав увільнити за це з посади дві старших норси. У відповідь на це трійця норси спакували свої валізи і заявили, що вони опустять шпиталь і не піддадуться розказам влади шпиталю.

Місцеві лікарі заявили, що вони уважають кару несправедливою.

Коли-б так ті норси взагалі бороновили свої права, як права стригти своє волосся, то це було-б дуже похвально.

3 РОБІТНИЧОГО РУХУ В КАНАДІ.

КОНВЕНЦІЯ ЗАЛІЗНИЧНИКІВ В МОНТРЕАЛІ.

В Монтреалі відбулася дворічна конвенція робітників, що працюють в залізничодорожніх шляхах 4-ої дивізії (Американської Федерації Праці). Присутних було 211 делегатів, які репрезентували 30,000 залізничодорожніх шляхових робітників.

Конвенцію відкрив Том Мур, голова канадійських трейд-ю-

25,973,928 АВТОМОБІЛІВ ПО ВСЬОМУ СВІТІ.

Статистичний відділ департаменту торгу Злучених Держав опублікував відомості про кількість автомобілів по всьому світі. За цими відомостями на 1. січня 1926 року було по всьому світі 25,973,928 автомобілів. З цього числа на Злучені Держави припадає 19,999,430 автомобілів.

ЛЕНІН В ЖОВТНЕВІЙ РЕВОЛЮЦІЇ.

(За редакцією В. Чубаря.)

(Продовження.)

(Спогади робітнички Дмитрієвої.)

Дмитрієва, підстаркувата уборщица в Смольному, розповідає:

Працювала вона в Смольному з перших днів Жовтня.

Тов. Ленін уважно й по-товарицьки ставився до молодших службовців. Був такий випадок:

Чоловік другої уборщиці, подруги Дмитрієвої, святкував іменини. Тов. Ленін якось дізнався про це, зайшов до цієї уборщиці й приніс качан кашути на піріж...

Ленін одягався дуже просто, обідав у загальній їдальні, мешкав в тій-же кімнаті, де й працював.

Друкарщина в Смольному, Коровьова та Якимова стверджують слова Дмитрієвої про відношення Леніна до службовців. Праця в Раднаркомі протягом Жовтневих днів йшла цілком добу. Одного разу серед ночі треба було написати негайно телефонограму. Тов. Ленін увійшовши в робочу кімнату друкарщини, побачив, що вони сплять біля машинки. Він пробував сам писати на машинці — нічого не вийшло. Інші-ж теж пробували, але невдало. Лише тоді він вирішив збудити одну з друкарниць для роботи.

ЛЕНІН В ЛИСТОПАДІ 1917 РОКУ.

(Спогади робітнички Ст. Вікельської.)

Втретє я зустріла Леніна в листопаді 1917 р. Наш Вибірський райштаб Червоної гвардії та райком переїхали тоді на Симбірську вулицю в конкерську артилерійську школу. В ній залишалося ще трохи юнкерів та офіцерів.

Я працювала в господарському відділі штабу. В грудні було призначено відправку загонів Червоної гвардії на південно-західний фронт, на зміну салдатів в окопах. Я теж збиралася їхати з загonom.

В ніч на 1. січня 1918 року було влаштовано вечір зустрічі нового року й проводи червоногвардійців. Вечір був в “білій” залі Михайловської конкерської школи. В пів до 12 години ночі в нашому штабі міркували, а хто-ж буде говорити...

І ніхто не міг сказати, який саме порядок буде.

В цей момент прибіг до штабу робітник Константин Лебедєв і гукував до мене:

“Виньовська! Іди це з Крупуською!”

Всі відразу замешталися й зрадили.

За 5 хвилин до 12 години ночі Ленін вийшов на трибуну — всі закамчили. Ленін промовляв. Його промова була проста, але радісна й бадьора. Тільки по кутках залі було видно злісні погляди юнкерів та службовців конкерської школи. Ленін поздоровляв з першим новим роком у радянській країні й говорив про завдання, що їх повинні вирішити робітники, які взяли до рук владу. Ленін говорив і привітання тим, хто від'їздив на фронт.

Коли він закінчив, червоногвардійці, які від'їздили на фронт, взяли на руки Лічу й почали

ЯГО ГОЙДАТИ, ГУКАЮЧИ: “ХАЙ ЖИВЕ НОВИЙ РІКІ, ХАЙ ЖИВЕ НАШ ПРОВОДУЧІВ, ТОВ. ЛЕНІН!”

Гойдали й дружину Леніна.

Після цього відбувся концертний відділ, а тов. Ленін з дружиною в нашому тісному колі (Куклін, К. Лебедєв) пили чай в штабі, а потім якийсь непомітно зникли.

А зранку ми поїхали на фронт. І на фронті через де-який час довідалися, що коли Ленін від'їздив з одного мітінгу, на нього було зроблено на шість неведлий замаха, — в нього стріляли, коли він їхав у авто.

ТОВАРИШ ЛЕНІН ТА ЗАЛІЗНИЧНИКИ.

(Спогади тов. Тарана.)

В 1917 році я був делегатом залізничного з'їзду робітників та службовців Спілки Вікельєв (Всеросійський Виконавчий Комітет Залізничників). На ньому проває крило світкуюло свою перемогу. На з'їзді було зачитано список сімки, складеної вікельєвцями, що повинна була підтримувати на з'їзді резолюцію Раднаркму.

У цю “сімку” входили три есери, два більшовики й два меншовики. Ліве крило цього з'їзду з цим списком не погоджувалося. Було обрано двоє делегатів для розмови особисто з тов. Леніном; одним з делегатів був і я.

Я прийшов до Смольного, заявив, що мене надіслано від залізничників для особистих переговорів з Леніном, і мене пропустили по-за чергою й без всяких формальних перепусків. Увійшовши в робочий кабінет тов. Леніна, я не знав, як себе тримати. Але зірке око й гострий розум робітничого проводиря відразу розвідали мої сумніви. Не встиг я причинити дверей,

як т. Ленін встав з-за свого робочого стола, пішов мені назустрічі й простягнувши руку, привітавася.

Здавалося, що тов. Ленін був радий, що має діло з представником робітників, і не повернуло мені ривнавогу. Спокійно почав я розповідати чого прийшов. Половини не висловив того, що бажав сказати. Тов. Ленін, з'ясувавши собі мою думку, вдарив мене по плечу й сказав:

“Заспокойтеся, що “сімку” не буде затверджено, я буду відтяти затвердження, а ви організуєтесь; коли ви з’організуєтесь й висунете з’єсеред себе Наркома шляхів сполучення, це буде для мене законом”.

Його слова справдилися на ділі. На надзвичайному з’їзді ми висунули кандидатуру тов. Вл. Ів. Невського, і його було затверджено.

Яке-ж враження справив на мене кабінет тов. Леніна?

Посередині стояло два довгих, наче по салдських ідальнях, — столи, навіть не фарбовані, а лише постругані рубанком, чисті, білі. Навколо стояли стільці й табурети, також стругані, білі. На столах лежали великі географічні мапи. Ленін зігнувшись, дивився на них, заклашів вказові пальці обох рук в кишені жилету, а решткою перебірав в повітрі, наче міркуючи. Іноді він виймав праву руку з кишені, щось зазначував на мапі. Повисити, закладає в кишеню пальці, поміркує, знову підкреслиє й так далі. Краватка в нього була завязана недбало, один кінець висувався з-за комірця, а тов. Ленінові, очевидно, не було часу, щоб її погладити.

(Далі буде.)

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ
найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. ІРЧАНА **КАРПАТСЬКА НІЧ** що недавно вийшла з друку? Якщо немає її в самі, або ви її знайомі, то поспрайтеся купити, а будете мати корисну книжку в хаті. Не тратьте вона вартості навіть тоді, як ви перечеitate її. Це доша повість з воєнних часів в Галичині і життя робітництва в Америці. Коли читаете, то не можете так довго відірватися від книжки, доки не перечеitate до кішка.

Письменик М. Ірчан сам пережив війну і вірно описує всі ті страшні події в старому краю. Читачи “Карпатська ніч” вірнічодно багато вчитесь і то в найбільш приступний спосіб, бо ця книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Навдукова вона на найкращому папері, окладника з артстичним малюнком в двох кольорах. КУПИТЕ! А НЕКОЛИ НЕ ПОЖАЛІТЕ! РОЗПОВІСЬНОЮТЕ СКРІЗЬ ЦЮ КНИЖКУ.

Висядується книжки за попереднім надісланням грошей. ЦІНА 50 ЦЕНТИВ ЗА КНИЖКУ. Замовлення з гримами посилати на таку адресу:

Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
Winnipeg, Man.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "УКР. РОБ. ВІСТЕЙ".

Table listing names and amounts for the press fund, including P. Borodenko, V. Burtynka, and others.

Table listing names and amounts for the press fund, including Doroga Redaktsii, P. Borodenko, and others.

У ВІДДІЛАХ РОБ. ЗАП. ТОВАРИСТВА

Чи варто бути членом Р.З.Т. Вартість його членства. Наразі в членство вступили...

3 ДІЯЛЬНОСТІ ВІДДІЛУ Р.З.Т. В ЛЕТБРИДЖ, АЛТА.

В неділю 21 лютого 1926. відбулися місячні збори відділу Р.З.Т. в Летбриджі, Алта. По зборах мав відбутися масовий мітинг...

Всі присутні на зборах розглядали справу річково. Оповіді не було. А декоративні виступали навіть, що 50 центів зовсім за мало...

В ПАМ'ЯТЬ ПАРИЗЬКОЇ КОМУНИ.

Український відділ К.П.К. скликав масове зібрання на 21 березня, щоб відсвяткувати 55-ті роковини Паризької Комуні. На це зібрання прийшло малянько число робітників...

СВЯТКУВАННЯ ПАРИЗЬКОЇ КОМУНИ.

Заходом М'єського Центрального Комітету К.П.К. відбувся день 25 березня концерт-мітинг в честь Паризької Комуні. Вступне слово сказав т. Н. Г. описав спільний гурток при відділі ТУРФДім відіслав похоронний марш...

ЯК В НАС СВЯТКОВАНО РОКОВИНИ ПАРИЗЬКОЇ КОМУНИ.

В суботу ввечерю, 20 березня, за ходом відділу К.П.К. відбувалося 55-ту річницю Паризької Комуні. Свято отримав голаву відділу т. С. Блеский, а з промовами виступали т. В. Шевчук і Н. Савчук...

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ.

Старанням відділу ТУРФДім відіслано в Кенору, Ont. 14 березня 112-ї роковини народження Тараса Шевченка. Концерт-свято отворив т. Грекул, короткою промовою і проголосив концертну програму...

МІСЯЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ Р.З.Т. В ВІННІПЕГУ.

Податється до відома всім членам Відділу Робітничого Запового Товариства в Вінніпегу, що місячні збори відділу відбулися в неділю, 4-го квітня ц. р. в годині 2.30 по полудні в саї Укр. Роб. Дому.

ДВОС СВАТ.

Старанням Драмспігуртка при відділі ТУРФДім відбулося ряд концертів і амено: Міжнародне свято робітників. Українські робітники і робітниця в Дромселер відіслав цю день концерт в неділю, дня 7 березня.

"ХМАРА".

В суботу, 27 березня ц. р., Драмспігурток, що гуртується при УРД, виставив давно вже очікувану драму п. н. "Хмара". Драма на п'ять дій з ілюстраціями і танцями. Написав її А. Л. Суходольський.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляється членів старшого під-відділу Секції Молоді в Вінніпегу, що в неділю, дня 4. квітня в годині 1. пополудні відбулися збори, на котрих будуть обговорюватися важні справи.

ЧИТАЙТЕ! — ЧИТАЙТЕ! УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ

Одинокий часник в Злучених Державах, який в дійсності заступає інтереси працюючого люду. Виходить кожного дня окрім державних свят.

НЕ ОМИНІТЬ ЦЕЇ ДРАМИ!

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ ДРАМГУРТОК ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ

В СУБОТУ, 3. КВІТНЯ 1926 РОКУ В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

ХАТА ЗА СЕЛОМ

В цій драмі показані живі й правдиві образки з селянського й циганського життя. Перша дія представляє прекрасний український вечір, а під ліском мальовничий табір циганів.

Початок рівно в годині 8.30 ВЕЧЕРОМ. ЦІНА ТИКЕТІВ: 50, 40 і 25 ЦЕНТІВ.

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ ТОВ. УКР. РОБ.-ФАРМ. ДІМ В ВІННІПЕГУ

В НЕДІЛЮ, 4. КВІТНЯ 1926 Р.

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

ПРОГРАМА БАГАТА І ГАРНА. В КОНЦЕРТІ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ ХОР, МАНДОЛІНОВА ОРХЕСТРА І СОЛІСТИ. ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

УВАГА, ІСТ КИЛДОНАН. Цим повідомляється всіх тих товаришів і товаришок, що купили тикети на розіграж, що ця розіграж відбувається в суботу, дня 3 квітня в Укр. Робітничім Домі в Іст Килдонані.

ПОТРІБНО хлопця до науки в благодійному ремеслі. Добра нагода на вчитися встановити форнес і т. ин. Зголошуватися під ч. 883 1/2 Мей Стр., Вінніпег.

ТРЕБА ЖІНКИ до дитини і до дитячої хатної роботи. Інтересовані вчитися зголошуватися по благодійній інформації на адресу: 187 Queen St. E., Toronto, Ont.

Кожний клясово свідомий робітник повинен передплачувати і читати робітничу газету The WORKER

Офіційний орган Комуністичної Партії Канади. Передплата на рік виносить \$2.00, на піврік \$1.00. Зашість передплати такі ще йні!

Адреса: THE WORKER, Room 301, Tyrrell Bldg, 95 King St., East, Toronto, Ont.

ПОШКУЮ в дуже важній справі рідного брата Григорія Ковалю, з села Городища, Галичина. В 1925 р. мав перебувати у Вінніпегу, Ман. Хто знає-би про нього, або він сам, лай зголошиться на пошту адресу: F. Brendan, (40) Hardville, Alta.

ПОШКУЮ в дуже важній справі рідного брата Григорія Ковалю, з села Городища, Галичина. В 1925 р. мав перебувати у Вінніпегу, Ман. Хто знає-би про нього, або він сам, прошу подати його адресу або написати на адресу: Н. Kowal, 73 Augusta Ave., Toronto, Ont. (41)

ПОШКУЮ своїх краєви — Николау Гринчука і його брата Івана, такова Дмитра Косовина, Левона Мельничука і Ілію Николаевичука. Всі вони походять з села Давидівка-Зруб, повіт Сторовицький, Буковина. Мають десь перебувати в Злучених Державах. Хто знає-би про них, або вони самі, лай напишуть до мене на пошту адресу: Todor Dzumara, (46) Bestel, Ont.

ПОШКУЮ свого брата Григорія Мельничука, з села Топоричів, повіт Городищенський, Галичина. В Канаді же від довгого часу і попередно перебував в Того, Саск. Хто знає-би про нього, або він сам, прошу зголошиться на пошту адресу: Федор Моєхорук, P. O. Box 162 (40) Wakaw, Sask.